

[Offentliggjort 14.09.2017]

Slots- og Kulturstyrelsen

Fejøgade 1, 2.sal
4800 Nykøbing F

Telefon +45 3395 4200
brv@slks.dk
www.slks.dk

CVR 34072191

12. september 2017

Ophævelse af fredningen af forhuset Vestergade 33, Københavns Kommune

Afgørelse

Slots- og Kulturstyrelsen har besluttet at ophæve bygningsfredningen af forhuset i Vestergade 33, matr. nr. 295, Vester Kvarter, Københavns Kommune.

Beslutningen er truffet efter § 8, stk. 2, i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer.

Baggrund

Slots- og Kulturstyrelsen underrettede jer i brev af 30. marts 2017 om Det Særlige Bygningssyns udtalelse herom. I fik samtidig lejlighed til at komme med bemærkninger til den påtænkte fredningsophævelse. Forslaget om ophævelse af bygningsfredningen har endvidere været i offentlig høring.

Slots- og Kulturstyrelsen har modtaget følgende bemærkninger hertil:

Københavns Kommune i mail af 18. april 2017:

”Københavns Kommune har ikke nogen indvendinger imod Det Særlig Bygningssyns udtalelse, om en ophævelse af fredningen af forhuset i Vestergade 33, matr. nr. 295, Vester Kvarter, begrundet med at huset ikke har tilstrækkelige arkitektoniske eller kulturhistoriske værdier til at opretholde eksisterende fredning, bl.a. på grund af ombygninger såvel udvendig som især indvendig.

Københavns Kommune er samtidig opmærksom på at husets klassicistiske facade fra 1797 udgør en del af helheden i det Vestergade, der i dag står som et fornemt eksempel på det klassicistiske København, der rejste sig efter branden i 1795. Gaden, der oprindeligt var en af byens hovedgader der ledte fra Vesterport hen til byen gamle hovedtorv med rådhuset, fik mange fine

bygninger, og Vestergade 33 er i dag det sidste bevarede i rækken, før den nyere bebyggelse mod Rådhuspladsen fra omkring år 1900".

Københavns Museum har følgende kommentar i mail af 3. juli 2017:

"Vestergade 33 er, som en del andre bygninger i København, indstillet til fredningsophævelse på grund af ombygninger, der gør, at bygningen har mistet fredningsværdierne.

I høringsbrevet nævnes, at Det Særlige Bygningssyn anbefaler, at Københavns Kommune gennem en lokalplan søger at bevare forhusets senklassicistiske facade og herudover sikre bygningen i forhold til den nærgående og omfattende opgravning af gårdrummet.

Museet støtter denne anbefaling, med den tilføjelse, at bygningen også er en del af et nogenlunde velbevaret kulturmiljø omkring Vestergade.

Hvis ikke det kan lade sig gøre at lave lokalplan med udpegninger af bevaringsværdier, kunne et alternativ være, at bygningen udpeges som bevaringsværdig. En sådan udpegning giver desværre ikke nogen garanti mod nedrivning, men betyder dog, at en eventuel nedrivningstilladelse skal i offentlig høring".

Slots- og Kulturstyrelsen har følgende kommentarer hertil:

Slots- og Kulturstyrelsen noterer sig Københavns Kommunes tilslutning til bygningssynets udtalelse. Det er styrelsens opfattelse, at en lokalplan med bevaringsbestemmelser må anses for at være det rette instrument at tage i anvendelse for at bevare den historiske helhed, som Vestergade 33's facade udgør en del af.

Slots- og Kulturstyrelsen er enig med Københavns Museum i, at Vestergade er en del af et nogenlunde velbevaret kulturmiljø, som der bør værnes om.

Et stort antal bygninger i Vestergade er optaget som bevaringsværdige i Københavns Kommuneplan 2015. Dette gælder også for Vestergade 33. Det betyder, at bygningen ikke kan rives ned, før nedrivningsanmeldelsen har været offentligt bekendtgjort, og kommunalbestyrelsen har meddelt ejeren, om den efter planlovens § 14 vil nedlægge forbud mod nedrivningen, jf. § 18, i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer.

Slots- og Kulturstyrelsen kan i øvrigt kun udpege bygninger som bevaringsværdige, hvis de ikke i forvejen er optaget som bevaringsværdige i en kommuneplan eller er omfattet af et forbud mod nedrivning i en lokalplan eller byplanvedtægt, jf. § 17 og § 19, stk. 1, i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer.

Bygningsfredningslovens formål er at sikre bygninger af væsentlig arkitektonisk eller kulturhistorisk værdi, mens beskyttelsen

af sammenhængende bygningsmiljøer, f.eks. et markant gadeforløb, er kommunens ansvar. I den forbindelse anbefaler styrelsen netop, at Københavns Kommune udarbejder en lokalplan med bevaringsbestemmelser for området, Vestergade er en del af.

Afslutningsvis kan det oplyses, at Slots- og Kulturstyrelsen er i en dialogproces med Københavns Kommune om den fortsatte bevaring af de bygninger, hvis fredning står til at blive ophævet.

Begrundelse

Slots- og Kulturstyrelsen finder ikke, at forhuset (1795-96), Vestergade 33, Københavns Kommune, i tilstrækkelig grad har de arkitektoniske eller kulturhistoriske værdier, der kan begrunde en opretholdelse af den eksisterende fredning.

Det tidligere B-fredede forhus har siden opførelsen – både før og efter fredningen i 1959 – undergået væsentlige ombygninger både i det ydre og det indre, dels i 1886, 1892 og 1906, dels i det indre i midten af 1970'erne. Forhuset har således for en stor del mistet de oprindelige interiører fra slutningen af 1700-tallet samt den tidligere opdeling i beboelseshus og pakhus, hvortil kommer den vidtrækkende ombygning af især anden sal. Man har nedtaget hovedskillevægge, flyttet og opsat lette skillevægge, lagt parketgulve, udskiftet mange af dørene og store dele af det øvrige snedkerinventar samt opsat ny stuk. Endelig er det problematisk, at forhuset i 2008 fik nedrevet det ene af sine to sidehuse, hvorved anlæggets oprindelige bebyggelsesstruktur blev kompromitteret.

Facadens bevarede elementer, de ældre vinduer og døre samt den kun delvist bevarede grundplan vurderes ikke at være tilstrækkelige til, at fredningen kan opretholdes. Et forsøg på retablering af bygningens fredningsværdier vil kræve en så stor andel af rekonstruktion og materialeudskiftning, at Slots- og Kulturstyrelsen ikke finder, at dette vil være meningsfuldt.

Samtidig skal Slots- og Kulturstyrelsen anbefale Københavns Kommune gennem en lokalplan at bevare forhusets senklassicistiske facade og herudover sikre bygningen i forhold til den nærgående og omfattende opgravning af gårdrummet.

Klagevejledning

I kan klage over beslutningen til kulturministeren. Klagefristen er 4 uger fra den dag, I har modtaget dette brev.

Klagen skal sendes til Slots- og Kulturstyrelsen, der sender klagen videre til kulturministeren sammen med sagens øvrige materiale.

Klager indsendt inden fristens udløb har opsættende virkning for afgørelsen. Det betyder, at bygningen fortsat er fredet under behandlingen af en eventuel klagesag.

Offentlig bekendtgørelse og tinglysning

Slots- og Kulturstyrelsen vil foretage offentlig bekendtgørelse af beslutningen på sin hjemmeside, www.slks.dk, og aflyse fredningen. I vil modtage en kopi af aflysningen, når den foreligger.